

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 การศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร	1
ความสำคัญของภาษาไทย	1
การอนุรักษ์ภาษาไทย	3
หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา	4
เป้าหมายของการจัดการการเรียนการสอนภาษาไทย	5
ความมุ่งหวังที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	6
จุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาไทย	7
โครงสร้างหลักสูตรภาษาไทย	12
อัตราเวลาเรียนภาษาไทย	13
จุดประสงค์การเรียนรู้ตาม ป. 02	13
เนื้อหาสาระภาษาไทยระดับประถมศึกษา	17
ลักษณะของเนื้อหาสาระในกิจกรรมการเรียนการสอน	26
เอกสารประกอบหลักสูตรภาษาไทย	27
บทที่ 2 พัฒนาการทางภาษาและความพร้อมในการเรียนภาษาไทย	31
พัฒนาการทางภาษาของเด็กแต่ละวัย	32
ความแตกต่างทางภาษาของเด็ก	34
ความพร้อมในการเรียนภาษาไทย	34
ความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการเรียนภาษาไทย	35
องค์ประกอบที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อม	36
จุดมุ่งหมายในการเตรียมความพร้อม	36
ขั้นตอนในการสำรวจความพร้อมในการเรียนภาษาไทย	37
การสำรวจความพร้อมในการฟัง	38
การสำรวจความพร้อมในการพูด	43
การสำรวจความพร้อมในการอ่าน	44
การสำรวจความพร้อมในการเขียน	47

	หน้า
การพัฒนาความพร้อมในการเรียนภาษาไทย	50
แนวทางการเตรียมความพร้อมในการฟัง	50
แนวทางการเตรียมความพร้อมในการพูด	52
แนวทางการเตรียมความพร้อมในการอ่าน	53
แนวทางในการเตรียมพร้อมในการเขียน	53
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษา	56
บทที่ 3 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	59
ความสำคัญและคุณค่าของกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	59
การสอนทักษะภาษาไทย	61
การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยเน้นกระบวนการ	61
การสอนภาษาไทยในชั้น ป. 1-2	63
การสอนภาษาไทยในชั้น ป. 3-4	64
การสอนภาษาไทยในชั้น ป. 5-6	66
การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	68
การจัดกิจกรรมในเนื้อหาสาระ	72
หลักเกณฑ์ทางภาษา	74
แนวคิดในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักเกณฑ์ทางภาษา	74
การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องอักษร	76
แนวทางการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องอักษร	77
ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องอักษร	78
แนวการจัดกิจกรรมในแบบเสริมทักษะ เรื่องอักษร	80
ตัวอย่างกิจกรรมในแบบเสริมทักษะ เรื่องอักษร	81
หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	84
หลักการเลือกรูปแบบกิจกรรม	88
ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	89
ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	91
การสอนภาษาไทยเชิงทักษะสัมพันธ์	99

	หน้า
เทคนิควิธีการเล่านิทานและการเล่าเรื่อง	102
การสอนซ่อมเสริม	110
ลักษณะของครูภาษาไทยที่ดี	112
ทักษะที่จำเป็นสำหรับครูภาษาไทย	114
คุณลักษณะและเจตคติสำหรับครูภาษาไทย	115
บทที่ 4 การสอนทักษะการฟังระดับประถมศึกษา	119
ความหมายของการฟัง	119
ความสำคัญของการฟัง	119
จุดมุ่งหมายในการฟัง	120
จุดมุ่งหมายในการสอนฟัง	120
ประเภทของการฟัง	121
หลักการฟัง	122
หลักการสอนฟัง	123
มารยาทในการฟัง	124
ลักษณะของผู้ฟังที่ดี	125
การพัฒนาทักษะในการฟัง	126
แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง	127
ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะในการฟัง	128
บทที่ 5 การสอนทักษะการพูดระดับประถมศึกษา	131
ความหมายของการพูด	131
ความสำคัญของการพูด	131
จุดมุ่งหมายในสอนพูด	132
หลักการพูด	133
หลักการสอนพูด	135
ลักษณะของผู้พูดที่ดี	136
การพัฒนาทักษะการพูด	138

	หน้า
แนวทางการพัฒนาทักษะการพูด	139
การส่งเสริมการพูดของผู้เรียน	140
ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการพูด	141
บทที่ 6 การสอนทักษะการอ่านระดับประถมศึกษา	145
ความหมายของการอ่าน	145
ความสำคัญของการอ่าน	146
จุดมุ่งหมายของการอ่าน	146
จุดมุ่งหมายในการสอนอ่าน	1 4 7
หลักการสอนอ่าน	147
ครูจะส่งเสริมและพัฒนานิสัยการอ่านของผู้เรียนได้อย่างไร	149
วิธีการส่งเสริมการอ่าน	149
วิธีฝึกฝนให้ผู้เรียนอ่านโดยใช้วิจารณญาณ	152
การสอนอ่านในใจ	153
การสอนอ่านออกเสียง	157
การอ่านจับใจความ	158
การสอนอ่านบทร้อยกรอง	160
การสอนอ่านเป็นคำ	162
การสอนแจกลูกและสะกดคำ	162
การสอนอ่านอักษรนำ	164
การสอนอ่านควบกล้ำ	164
การสอนอ่านคำที่มีตัวการ์นต์	165
การสอนผันวรรณยุกต์	165
การสอนอ่านคำที่มีตัวสะกด	166
ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการอ่าน	167
บทที่ 7 การสอนทักษะการเขียนระดับประถมศึกษา	171
ความหมายของการเขียน	171

	หน้า
จุดมุ่งหมายในการเขียน	172
จุดมุ่งหมายในการสอนเขียน	173
หลักการสอนเขียน	174
การฝึกทักษะพื้นฐานในการเขียน	176
ประเภทของการสอนเขียน	177
การสอนเขียนสะกดคำ	179
การสอนเขียนบันทึกหรือรายงาน	181
การสอนเขียนจดหมาย	182
การสอนเขียนเรียงความ	183
การสอนเขียนย่อความ	186
ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการเขียน	187
บทที่ 8 สื่อการเรียนการสอนภาษาไทย	191
ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย	191
ประเภทของสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย	193
บทบาทของสื่อการเรียนการสอน	194
การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	194
ขั้นตอนการใช้สื่อการเรียนการสอน	194
สื่อการเรียนการสอนที่ครูควรทำ	196
การใช้สื่อการเรียนการสอนชนิดต่างๆ	196
ข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการเรียนการสอน	210
สื่อการสอนยุคใหม่กับเด็กไทยในวันนี้	211
สื่อในยุคปัจจุบัน	212
สื่อมวลชนกับการเรียนการสอนภาษาไทย	215
การใช้สื่อมวลชนในการสอนภาษาไทย	215
เรียนภาษาไทยด้วยเพลง	216
เรียนภาษาไทยด้วยเกม	221
การเลือกใช้หนังสือ	226

	หน้า
หนังสือเสริมประสบการณ์	228
บทที่ 9 การวัดและการประเมินผลภาษาไทยระดับประถมศึกษา	231
หลักการวัดและประเมินผล	231
ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ภาษาไทย	233
ขั้นตอนในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย	235
พฤติกรรมการเรียนรู้	238
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	241
การนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไปใช้ในการวัดและประเมินผล	244
การวัดผลการเรียนการสอนภาษาไทย	246
การวัดและประเมินผลทักษะการฟัง	246
การวัดและประเมินผลทักษะการพูด	240
การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน	251
การวัดและประเมินผลทักษะการเขียน	255
การประเมินระดับขั้นของการพัฒนาคุณลักษณะ “นิสัยการเขียน”	259
การวัดและประเมินผลภาษาไทย	260
ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลเรียนการสอนภาษาไทย	265
การสร้างข้อสอบแบบเลือกตอบวิชาภาษาไทย	267
ลักษณะของข้อสอบที่ดี	269
เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลภาษาไทย	270
การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยพอดโฟลิโอ (Portfolio)	277
บทที่ 10 แผนการสอนและการฝึกทักษะการสอนภาษาไทย	281
ความสำคัญของแผนการสอนภาษาไทยระดับบทเรียน	281
องค์ประกอบแผนการสอน	282
ขั้นตอนการเขียนแผนการสอน	283
ตัวอย่างแนวการสอนและแผนการสอน	285

